

“ความชอบ ความพอใจ ความรักในงาน เกิดจากการที่เราได้ศึกษาเรียนรู้ ได้ทำงานนั้น ๆ จนมาถึงในระดับหนึ่ง...”

รศ.นพ.สรณ บุญใบชัยพฤกษ์
นายกสมาคมหมั่นทนการหัวใจและหลอดเลือดแห่งประเทศไทย

แรงบันดาลใจในการเลือกเรียนแพทย์ โดยเฉพาะสาขาหัวใจ

ที่เลือกเรียนแพทย์ เพราะเป็นสิ่งที่คนเรียนเก่งเมื่อ 20 กว่าปีก่อนเขาเลือกกัน ผมยังไม่รู้ว่าชีวิตแพทย์เป็นอย่างไร สมัยนั้นถึงจะมีวิศวะ สถาปัตย์ แต่ผมเลือกแพทย์ 3 อันดับเลย คุณพ่อผมเสียชีวิตเพราะ stroke เราคิดว่าไม่มีใครเลยในบ้านที่เป็นแพทย์ ถ้าเราเรียนได้น่าจะดี จึงเลือกเรียนที่จุฬาฯ พอจบแพทย์จุฬาฯ ปี 5-6 ผมเตรียมจะไปเมืองนอก อยากเห็นโลกกว้าง ซึ่งเป็นคนละมิติกับเพื่อน ๆ ที่เตรียมตัวออกต่างจังหวัด ตรงนี้น่าจะมาจากอาจารย์จากโรงเรียนแพทย์ส่วนหนึ่งได้ American board ได้ British board พอเขากลับมาสอนเรา เราเห็นเขามีความรู้ มีทำทางดี น่าเชื่อถือ เป็นสิ่งที่สร้างแรงจูงใจ สร้างความทะเยอทะยานในเชิงบวกให้แก่เรา ทำให้เราอยากที่จะเป็นเหมือนท่าน

สำหรับเมืองนอกตอนนั้น อเมริกาเป็นอะไรที่ไปยาก ผมก็เลยคิดว่าต้องไปให้ได้ ตอนไปแรก ๆ ผมยังไม่ได้ training ไปทำงานวิจัยทางด้านโรคติดเชื้ออยู่ 1 ปี ที่ USC แล้วค่อยสอบเข้าโปรแกรม residency ที่ USC Medical Center ในระบบ matching ตอนนั้นมีสูติฯ internal medicine และ pediatrics ที่อยากเรียน แต่สูติฯ เป็นอะไรที่คนทางโน้นเขาสนใจกันมาก โอกาสเราจะน้อย ผมชอบ internal medicine มากกว่า pediatrics ก็เลยเรียนทางด้านนี้ ส่วนที่เลือก cardio หลังจากนั้น เพราะเป็นวิชาที่สนุก มี

Expert Focus เป็นคอลัมน์จากการสัมภาษณ์ทัศนคติ มุมมอง แบบแผนการดำเนินชีวิตของแพทย์ต้นแบบในสาขา โดยมุ่งหวังให้เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยสำหรับแพทย์รุ่นใหม่ในการประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ แพทย์ท่านใดสนใจเสนอชื่อ สามารถติดต่อแจ้งชื่อได้ที่เจ้าหน้าที่กองบรรณาธิการ ตามรายละเอียดหน้าสารบัญ

วิวัฒนาการเร็ว และที่แปลกอีกอย่างคือสมัยเรียนผมกลัว EKG มาก แต่ผมกลัวแล้วอยากจะเอาชนะเลยเลือกที่จะเรียนทาง cardio แต่ปกติการพิจารณารับเข้าเรียนต้องมี recommendation โชคดีที่ตอนเรียน internal medicine ที่โน่นมันมีการสับเปลี่ยนไปช่วยงานที่โรงพยาบาลเอกชน ไหน ๆ ก็ถูกใช้งานหนักแล้ว ก็ถือโอกาสทำงานอย่างศิริราชเลย ไปตั้งแต่ 6 โมง ทำ morning round เสร็จได้ภายใน 9 โมง อาจารย์ หรือ attending physician สามารถไปทำงานอย่างอื่นต่อได้ตั้งแต่เช้า ผมก็มีเวลาเหลือที่จะเข้าไปห้องแล็บสวนหัวใจ ผมทำอย่างนั้นสม่ำเสมอ วันที่ผมเห็น recommendation ที่เขาเขียนให้ผมก็เป็นปลื้ม ต้องยอมรับว่าเขาเขียนได้ดี และมันเป็นการประเมินผมจริง ๆ ที่สำคัญเข้าใจว่าเขามีการคุยกับทางสาขา cardio ที่ผมจะไปสมัครด้วย ทำให้ผมได้เรียน พอจบ cardio ตอนนั้นผมก็ต่อ training ทางด้าน balloon angioplasty อีก 1 ปี เป็นรุ่นที่ 5-6 ที่เริ่มมีการฝึกอบรม

ผมไม่เชื่อเรื่องความเสี่ยสละ ทนทำในสิ่งที่เราไม่รัก แต่ผมจะเลือกทำในสิ่งที่รักและทำให้มันดีที่สุด นอกจากนั้นคนเราฉลาดเท่ากัน ฝีมือเท่ากัน เราต้องมีแผน ถึงจะทำในสิ่งที่ต้องการได้สำเร็จ สิ่งเหล่านี้ผมเรียนรู้ตอนอยู่อเมริกา

ความภูมิใจและความสำเร็จที่ผ่านมา

ความภูมิใจที่ได้กลับมาอยู่ ร.พ.รามาย และมีส่วนร่วมในการบุกเบิกทางด้านนี้ ตอนนั้นที่รามาย มีอาจารย์ปิยะมิตรกับอาจารย์ครุฑเริ่มต้นมาด้วยกัน ตึกศูนย์การแพทย์ศิริกิติ ยังไม่ได้สร้าง ก็คุยกันว่าถ้าผมกลับมาจะให้ผมทำทางด้านนี้ ผมก็เป็นคนที่เทรน intervention รุ่นแรกที่กลับมาตอนแรก ๆ ที่ทำก็ต้องไปขอใช้ห้อง X-ray ได้แล้ววันอังคารบ่ายกับวันพฤหัสบดีเช้า เท่านั้น คือเราเริ่มแบบลุ่ม ๆ ดอน ๆ แต่มันกลับเป็นแรงบันดาลใจให้เราต้องทำให้มันดีขึ้น เราต้องเอาชนะตัวเอง เราต้องมีหลักเป็นของตัวเอง มี service มี research ที่ดี มีคนเก่งมาร่วมทำงานกับเรา หลังจากทีอาจารย์อรุณสิทธิ์ เวชชาชีวะ ตัดสินใจว่าศูนย์การแพทย์ศิริกิติควรต้องมีห้องแล็บ อาจารย์ให้ผมรับปากว่าต้องอยู่กับท่าน 3 ปี ผมก็รับปากท่าน เริ่มก่อสร้าง cath lab ที่ภูมิใจขึ้นนับจากวันนั้น มันโตขึ้นตามลำดับ ตอนนี้อยู่ถึงเราไม่อยู่มันก็ดำเนินการต่อไปได้ คือมีทั้งเครื่องมือ

มีทั้งคนที่มีฝีมืออยู่ บางเรื่องก็เก่งกว่าผมอีก ผมก็ต้องพัฒนาตัวเองให้สามารถไปทำงานด้านอื่นได้ เพราะเราเป็น university ซึ่งจะต้องเป็นแหล่งพัฒนาความรู้ใหม่

ความภูมิใจที่เห็นลูกศิษย์ประสบความสำเร็จ เวลาออกไปตามต่างจังหวัด ไปโคราช ขอนแก่น เชียงใหม่ หรือที่ไหน ๆ ได้เห็นลูกศิษย์ทำงานที่รับผิดชอบสำเร็จ เผลอ ๆ บางทีทำมากกว่าเราอีก ลึก ๆ เป็นสิ่งที่เรารู้สึกภูมิใจและผมเชื่อว่ามืออยู่ในครุฑทุกคน

ปัจจัยที่เป็นที่มาของความสำเร็จ อันนำมาสู่ความภูมิใจ

ผมไม่กล้าพูดว่าผมประสบความสำเร็จ เอาเป็นว่าสิ่งที่ผมทำอยู่ สำเร็จไปในระดับหนึ่ง ผมคิดว่าเกิดจากข้อหนึ่ง ผมเป็นคนมีความเพียรพยายาม มีความมุ่งมั่นในสิ่งที่ทำ โดยจะดูว่าเป็นประโยชน์กับใครได้บ้าง ถ้าเป็นประโยชน์ผมก็ยินดี ข้อสอง ผมคิดว่าผมเป็นคนใจกว้าง ยอมรับคนอื่นที่เก่งกว่าผมได้ และคิดเสมอว่าคนรุ่นหลังต้องเก่งมากขึ้น เพราะเขามาต่อ ยอดให้เรา ซึ่งผมได้ตรงนี้มาจากตอนที่ผมอยู่อเมริกา ข้อสาม ผมเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย อาจจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้คนรักผม เพราะผมเคยปฏิบัติกับใครอย่างไรในสิ่งที่ดี ๆ ก็ปฏิบัติอย่างนั้น อย่างพยาบาลที่เคยทำงานอยู่และเกษียณอายุไปแล้ว เขากลับมาเราก็ยังปฏิบัติกับเขาเหมือนเขาเป็นเจ้าหน้าที่ของเราอยู่ ถึงเขาหมดหน้าที่สำหรับเราแล้ว แต่เขาก็ไม่หมดค่าสำหรับเรา ข้อสี่ ผมเป็นคนพอมีวิสัยทัศน์ที่จะมองว่าอะไรมันจะเปลี่ยนไป และกล้าที่จะเปลี่ยนแปลง

กว่าจะถึงวันที่ประสบความสำเร็จ พบอุปสรรคอะไรบ้างและเอาชนะได้อย่างไร

เรื่องคนเป็นเรื่องใหญ่ที่สุด บางคนไม่เคยทำงานหรือมีอคติกับเรา ซึ่งเราต้องผ่านไปให้ได้ ผมเคยอ่านหนังสือเรื่อง Seven Habits of Highly Effective People โดย Stephen Covey ตอนจบ fellow ใหม่ ๆ ผมอ่านแล้วผมก็เอาสิ่งเหล่านี้เข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันของผม วิธีหนึ่งซึ่งช่วยให้ผมแก้ปัญหาอุปสรรคได้คือ ผมจะฟังเขาก่อนเสมอ ก่อนที่จะให้เขาฟังเรา บางเรื่องแค่ฟังเขา เขาได้

ระบายก่อน อุปสรรคก็แก้ไปได้ในระดับหนึ่งแล้ว ผมไม่ชอบบังคับคนอื่น ซึ่งบางคนถ้ารู้ว่าเขาไม่อยากทำ เราก็ต้องเปลี่ยนคนทำแล้วดูแลอย่างอื่นให้เขา หรือถ้าบางคนอยากทำแต่เขาไม่มีกำลังใจ เราก็ต้องลองคุยว่าอุปสรรคคืออะไร ก็ต้องให้กำลังใจเขาทุกเรื่องในชีวิต มีอุปสรรคทั้งสิ้นการได้แก้ปัญหา ก็ทำให้เราเป็นผู้ใหญ่ขึ้น

ถ้าย้อนเวลากลับไปแก้ไขได้ อยากไปแก้ไขเรื่องอะไรมากที่สุด

ก่อนอื่นต้องบอกก่อนว่าชีวิตมีหลายมิติ สำหรับผมอาจจะไม่มีเรื่องหลัก ๆ ที่ถึงขั้นอยากแก้ไข แต่ถ้าย้อนไปปรับปรุงได้ก็พอจะมี เช่น เคยไว้ใจเพื่อนมากเกินไป ให้อะไรกับเขาเยอะเกินไป แล้วเขาก็หายไป เราเสียทั้งเพื่อนเสียทั้งเงิน แต่ก็ใจ ที่มิบุญไม่จน และไม่ต้องเอาเรื่องเงินมาเป็นเรื่องใหญ่ของชีวิต

บุคคลต้นแบบในการดำเนินชีวิต

เริ่มจากทางด้านการแพทย์ก่อน ท่านแรกคือ ศ.นพ.อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ เราเห็นว่าท่านเป็นคนไบรท์ มีวิสัยทัศน์ สอนหนังสือเก่ง เป็นคนตัดสินใจเด็ดขาด คนที่สองคือ ศ.นพ.ประทีป วาทีสาธกกิจ ซึ่งทั้งสองคนเป็นคนบด แต่มีสไตล์คนละแบบ อาจารย์ประทีปเป็นบุคคลสาธารณะ เป็นคนที่ทำเรื่องบูรีและไม่ได้ทำเพื่อตัวเอง และท่านทำให้ผมมีแรงกระเพื่อมต่อสังคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีได้ นอกจากสายการแพทย์แล้วก็มีคุณปิติ สิทธิอำนวย ท่านเป็นประธานกรรมการบริหารธนาคารกรุงเทพ คนก่อน เป็นคนที่รักครอบครัวมาก เป็นคนที่สอนผมหลายเรื่อง รวมทั้งในเรื่องการดำรงชีวิต เรื่องความประหยัด การไม่โกงคน หรือการไม่ถูกคนโกง ผมก็ดูท่านเป็นตัวอย่างในชีวิต ท่านเป็นคนใช้ด้วย เป็นพ่อเพื่อนที่สนิทกันด้วย ท่านเห็นผมเป็นลูกด้วยคนหนึ่ง และอีกอย่างผมมองว่าท่านได้เต็มมาตั้งแต่บุคคลธรรมดาามาจนกระทั่งถึงระดับสูงสุดของธนาคารกรุงเทพ เป็นอะไรที่ยากที่คนทั่วไปจะขึ้นไปถึงจุดนั้นได้โดยใช้ฝีมือของท่านเอง เรียกว่าง่าย ๆ คือแก้ตัวไปผมอยากเป็นอย่างท่านทั้งสาม

คติหรือหลักการที่ยึดถือ ในการดำเนินชีวิต

สั้น ๆ ง่าย ๆ เลย ผมยึดหลัก “Win-Win” โดยเอาใจเขามาใส่ใจเรา และทำอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ไม่หักหน้าใคร ไม่โทษใคร เวลามีความเสียหายเกิดขึ้นเราต้องรีบแก้ไขเสร็จก่อน ค่อยมาดู มาหาวิธีป้องกัน

อีกอย่างที่ทำให้ผมยืนอยู่ได้ทุกวันนี้คือ “เราต้องซื้อกับคนไข้” ในทุก ๆ เรื่อง อย่างสมัยก่อนนานแล้วการผ่าตัดที่รามาฯ ยังสู่ออกชนบางแห่งไม่ได้ แต่เราต้องส่งเขาไปในที่ที่ดีที่สุด เพราะฉะนั้น ถ้าเขามีสแตนต์เราก็จะแนะนำเขาไปผ่าโรงพยาบาลที่มีเครื่องมือเครื่องมือ มีผู้เชี่ยวชาญที่ดีกว่าหรือแม้กระทั่งในปัจจุบันนี้ เรามีคนไข้ที่สามารถจะแก้ไขได้ แต่การผ่าตัดโดยหมอผ่าตัดฝีมือดี ๆ ก็ยังมีสำหรับเขา เราก็ต้องบอกคนไข้

ก่อนว่าในความเชื่อของเราทั้งหมด การผ่าตัดน่าจะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด ถึงแม้เราจะสามารถแก้ไขปัญหาบางส่วนของเขาได้บ้าง การซื้อกับคนไข้และกับตัวเราเอง ในที่สุดผลลัพธ์จะกลับมาหาเราเอง ไม่ใช่ว่าเราจะขายเฉพาะของที่เรามี โดยเราไม่ต้องกลัวขายหน้าหรือเสียหน้า

มองทิศทางของ การแพทย์ในอนาคตเป็นอย่างไร

ผมมองว่าเหนื่อยขึ้น ในแง่ของความรับผิดชอบ เพราะว่ามันถูกกดดันจากหลายเรื่อง อย่างเรื่องคดีความทางด้านการแพทย์ ซึ่งแพทย์ก็ต้องสื่อสารให้เป็น ในส่วนของเทคโนโลยีก็จะมีใหม่ ๆ อยู่ตลอด จะมีการพัฒนาอีกหลายอย่างเข้ามา อย่างหน่วยหัวใจที่รามาฯ เขาเรียกกันเล่น ๆ ว่าหน่วยหัวใจและวัตถุนิยม ซึ่งทีมงานต้องติดตามเทคโนโลยีให้ทัน โดยรวมผมมอง 2 เรื่องหลักคือ กฎหมายและเทคโนโลยี ซึ่งแพทย์จำเป็นต้องปรับตัว เรียนรู้กับมัน

ข้อแนะนำให้แพทย์รุ่นใหม่ ประสบความสำเร็จ

ผมอยากให้แพทย์รุ่นใหม่มีใจรักในงาน พอร์กรักในงานก็จะรู้สึกสนุก โดยที่ไม่คิดว่าเป็นการเสียสละ งานที่ได้ก็จะออกมาดี อย่าทำงานแบบที่รู้สึกว่าจะต้องเสียสละมาทำ ต้องรู้จักตัวเอง ก่อนว่านี่คือสิ่งที่เราชอบ จริงอยู่ ถ้ารู้ก่อนว่าชอบแล้วทำก็ดีที่สุด แต่หลาย ๆ อย่างความชอบ ความพอใจ ความรักในงาน เกิดจากการที่เราได้ศึกษา ได้เรียนรู้ ได้ทำงานนั้น ๆ จนมาถึงในระดับหนึ่ง เหมือนกอล์ฟ ไวน์และอีกหลาย ๆ เรื่องที่กว่าที่เราจะชอบจะรัก ก็ต้องมีช่วง work hard เมื่อเรามาถึงจุดที่สนุกกับมันแล้ว เราก็จะมีความสุขกับการทำงาน CVM

*อ่านเพิ่มเติมบทความ Stent Bidding Scheme – The anti-choice. เขียนโดย อาจารย์สรณ บุญไชยพยัคฆ์ หน้า 28-30